

LIFE IS FOR SHARING.

T-MOBILE POLSKA S.A.

ul. Marynarska 12, 02-674 Warszawa

Urząd Komunikacji Elektroniczej
Ul. Giełdowa 7/9
01-211 Warszawa

DATA 11 lutego 2019 r.

DG/1700/BSR/72/2019

Dotyczy: DR.SMP.6041.2.2019

W związku z prowadzonym postępowaniem konsultacyjnym dotyczącym projektu decyzji w sprawie hurtowego rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji dla produktów rynku masowego, w załączeniu do pisma przedstawiam stanowisko T-Mobile Polska.

Z poważaniem,

CZESZY ALBRECHT
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
Urząd Komunikacji Elektroniczej

Stanowisko konsultacyjne T-Mobile Polska dotyczące projektu rozstrzygnięcia w sprawie DR.SMP.6041.2.2019 (dalej „projekt Decyzji”)

1. Pkt. 26 Komunikatu Komisji Europejskiej dotyczącym analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej na podstawie unijnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (2018/C 159/01) (dalej „Komunikat Komisji”) mówi:

„26. Punktem wyjścia każdej analizy powinna być ocena właściwego rynku detalicznego (właściwych rynków detalicznych), uwzględniająca zastępowalność po stronie popytu i po stronie podaży z perspektywy użytkownika końcowego w następnym okresie podlegającym ocenie w oparciu o istniejące warunki rynkowe i ich prawdopodobną zmianę.”

Prezes UKE na str. 12 projektu Decyzji przedstawił dane, z których wynika, iż nastąpił spadek penetracji usług dostępu do sieci Internet w sieciach stacjonarnych w latach 2014 – 2017 z poziomu 52,52% do poziomu 50,09%.

Tabela 1

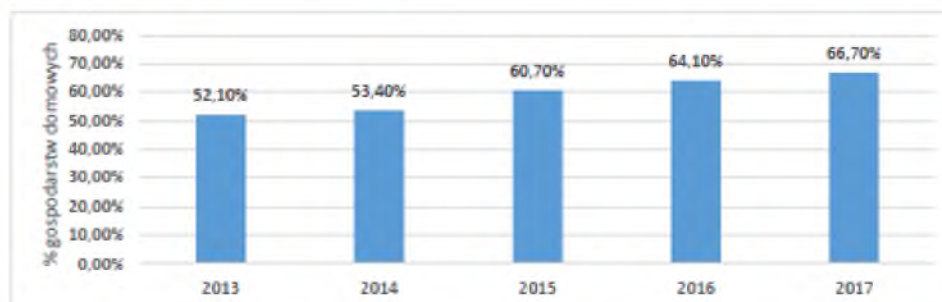
Główne wskaźniki dotyczące stacjonarnego dostępu szerokopasmowego w latach 2014 – 2017, wg stanu na koniec każdego roku

	2014	2015	2016	2017
Liczba ludności	38 502 396	38 478 602	38 432 992	38 432 992
Liczba gospodarstw domowych	13 520 500	13 520 500	14 081 000	14 081 000
Liczba stacjonarnych łączy szerokopasmowych	7 100 753	7 160 409	7 042 470	7 053 333
Penetracja ogółem – dostęp stacjonarny	18,44%	18,61%	18,32%	18,35%
Penetracja ogółem w gospodarstwach domowych	52,52%	52,96%	50,01%	50,09%

Źródło: UKE, GUS.

Jednocześnie Ministerstwo Cyfryzacji w projekcie Narodowego Planu Szerokopasmowego (NPS) wskazuje na odmienny trend występujący na rynku. Zgodnie z projektem NPS penetracja dostępu szerokopasmowego w latach 2014- 2017 zwiększyła się z poziomu 53,4% do poziomu 66,70%.

Wykres 2. Poziom dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w latach 2013-2017 (% gospodarstw domowych)

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów Prezesa UKE o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce oraz Digital Agenda Scoreboard, dostęp stacjonarny.

Wobec rozbieżności jednego z najważniejszych wskaźników opisujących rozwoju rynku, Prezes UKE powinien zweryfikować poprawność wykorzystywanych danych w prowadzonej analizie.

2. Prezes UKE prowadząc analizę rynku detalicznego nie uwzględnił zjawiska pakietyzacji usług sieci ruchomej i sieci stacjonarnej. Zwracamy uwagę, iż Orange Polska na rynku stacjonarnego dostępu do sieci Internet oferuje usługi w pakiecie z usługami sieci ruchomej.¹

Zagadnienie to w sposób istotny wpływa na możliwości zmiany dostawcy usług stacjonarnego dostępu do sieci Internet przez użytkownika końcowego, a tym samym ma istotny wpływ na ocenę poziomu konkurencji na tym rynku.

W ocenie T-Mobile Polska (dalej „TMPL”) powyższe zagadnienie powinno być uwzględnione w projekcie Decyzji, ponieważ może doprowadzić do odmiennych wniosków z przeprowadzonej analizy rynku właściwego.

3. Str. 23 projektu Decyzji, Prezes UKE stwierdził:

„Należy jednak zaznaczyć, iż infrastruktura operatorów kablowych skoncentrowana jest głównie na wielorodzinnych blokach mieszalnych i nie obejmuje zwykle swoim zasięgiem:

- *budynku biurowych i instytucji publicznych,*
- *zabudowy indywidualnej na przedmieściach miast,*
- *zabudowy indywidualnej w mniejszych miejscowościach i wsiach”*

W ocenie TMPL, powyższe stwierdzenie Prezesa UKE ma fundamentalne znaczenie dla określenia poziomu konkurencji na rynku, ponieważ może wskazywać na odmienne warunki konkurencji panujące w grupie klientów biznesowych i obszarach charakterystycznych dla dużych aglomeracji miejskich.

W ocenie TMPL powyższe zagadnienie powinno być szerzej przeanalizowane przez Prezesa UKE i uwzględnione w projekcie Decyzji. Ewentualny błąd Prezesa UKE w zakresie oceny konkurencyjności rynku właściwego spowoduje, iż znaczne grupy użytkowników końcowych (klienci biznesowi, użytkownicy przedmieść i zabudowy jednorodzinnej) nie będą mogły korzystać z korzyści wynikających z regulacji Prezesa UKE zastępującej mechanizmy skutecznej konkurencji.

4. Na str. 23 projektu Decyzji, Prezes UKE stwierdził:

„Należy zaznaczyć, że wydzielenie indywidualnie używanej części okablowania w sieci kablowej od użytkownika końcowego do najbliższego punktu dystrybucyjnego jest wprawdzie możliwe ale technicznie trudne w realizacji i na dzień dzisiejszy nie jest ekonomicznie opłacalne dla operatora korzystającego.”

W ocenie TMPL, powyższe stwierdzenie potwierdza, iż dla nowo - wchodzących podmiotów na rynek 3b/2014, jedynym dostawcą usług hurtowych jest operator Orange. Oznacza to, iż na danym rynku występują wysokie i trwałe bariery wejścia na terenie całego kraju. Punkt ten ma fundamentalne znaczenie dla wyznaczenia Orange Polska, jako podmiotu o znaczącej pozycji rynkowej na rynku 3a/2014, na terenie całego kraju.

Powyższe stanowisko nie zmienia również fakt o potencjalnie możliwym do wykorzystania dla nowo-wchodzących podmiotów dostępu telekomunikacyjnego (poziomu IP) w sieci

¹ Orange w 2018 roku komunikował posiadanie około 1 mln klientów usług wiązanych
<https://biuroprasowe.orange.pl/informacie-prasowe/juz-milion-klientow-korzysta-z-orange-love/>

operatorów TVK. Zgodzić należy się z twierdzeniem Prezesa UKE (na str. 25 projektu Decyzji), iż:

„W związku z powyższym Prezes UKE, podzielając stanowisko KE, uznaje, iż w chwili obecnej nie ma podstaw do twierdzenia, że elementy sieci TVK stanowią substytut skrętki miedzianej czy kabli światłowodowych oraz że nie ma przesłanek dla uznania, iż elementy sieci kablowych mogą być technicznie oraz praktycznie uwolnione (brak także oferty dostępowej operatorów TVK analogicznej do usługi BSA).”

5. Pkt. 49 Komunikatu Komisji mówi:

„49. Jeżeli chodzi o wybór jednostki geograficznej, od której krajowy organ regulacyjny powinien rozpocząć swoją ocenę, Komisja wielokrotnie stwierdzała (42), że krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby jednostki te: a) miały odpowiednią wielkość, tzn. były na tyle małe, aby uniknąć znacznych różnic w warunkach konkurencji w obrębie każdej jednostki, ale na tyle duże, aby uniknąć uciążliwej mikro-analizy wymagającej dużej ilości zasobów, która mogłaby doprowadzić do fragmentacji rynku, b) mogły odzwierciedlać strukturę sieci wszystkich istotnych operatorów oraz c) posiadały wyraźne i stabilne granice na przestrzeni czasu.”

W ocenie TMPL, Prezesa UKE nie przeprowadził całościowej analizy wyboru jednostki geograficznej rynku właściwego, ponieważ:

- nie przeanalizowany zostały wariant oceny konkurencyjności rynku właściwego na poziomie krajowym;
- nie wskazane zostały wyraźne różnice w poziomie konkurencji pomiędzy obszarami uznanymi za konkurencyjne, a obszarami sąsiadującymi z obszarami konkurencyjnym².
- wnioski z przeprowadzonej analizy cen ofert detalicznych usług stacjonarnego dostępu do sieci Internet nie pozwalają na wyciągnięcie wniosków, co do poziomu konkurencji na rynku właściwym.

6. Prezes UKE w projekcie Decyzji stwierdza, iż:

„Konkurencja na rynku usługi centralnego dostępu w stałej lokalizacji na poziomie detalicznym istotnie ogranicza swobodę działania przedsiębiorcy o dużych udziałach na poziomie hurtowym 151 obszarów rynku 3b/2014 (Orange Polska S.A.), utrudniając mu postępowanie w dużej mierze niezależne od klientów, konkurentów i konsumentów.” (str. 65 projektu Decyzji)

Powyższe stwierdzenie wymaga wyjaśnienia przez Prezesa UKE, ponieważ można odnieść wrażenie, iż poziom konkurencji na rynku właściwym utrudnia działanie Orange Polska działające na rynku detalicznym.

Proponujemy przeformułować powyższe zdanie, w którym brak konkurencji na rynku 3b/2014 (na obszarze całego kraju), powoduje, iż Orange Polska ma możliwość postępowania na rynku hurtowym niezależnie od klientów, konkurentów i konsumentów. Wynika to z braku alternatywnych form dostępu telekomunikacyjnego (w stosunku do Orange Polska) dla nowo-wchodzących podmiotów na rynku 3b/2014.

7. Prezes UKE w projekcie Decyzji stwierdza, iż:

„Podsumowując analizę niniejszego kryterium należy jednak uznać, że bariery strukturalne na 151 obszarach rynku 3b/2014 są dużo niższe niż na pozostałych obszarach kraju. Na

² M.in. poprzez przeprowadzenie „testu hipotetycznego monopolisty” lub testu SSNIP

konkurencyjnych obszarach hurtowego rynku usług centralnego dostępu w stałej lokalizacji pozycja Orange Polska S.A. jest znacząco osłabiona przez rozwinięte alternatywne infrastruktury telekomunikacyjne. W efekcie Orange Polska S.A. musi także zabiegać o klienta hurtowego oraz podejmować działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności zarówno swojej oferty detalicznej, jak i hurtowej, co stanowi cechy charakterystyczne rynku konkurencyjnego.” (str. 70 projektu Decyzji)

TMPL jest operatorem, który korzysta z usług hurtowych świadczonych przez Orange Polska na rynku 3b/2014. W oparciu o dotychczasowe doświadczenie ze współpracy z operatorem Orange Polska, możemy stwierdzić, iż nie zauważamy aby Orange Polska zabiegał o klienta hurtowego, zwiększając atrakcyjność oferty hurtowej.

W ocenie TMPL, Orange Polska wykorzystuje własną pozycję rynkową, do tego, aby podnosić wysokość opłat ponoszonych przez operatorów korzystających, co powoduje obniżenie atrakcyjności oferty hurtowej.

8. Prezes UKE w projekcie Decyzji stwierdził:

„Jednocześnie, w stosunku do obowiązku, o którym mowa w pkt IV ppkt 1 Decyzji SMP 2014, w odniesieniu do uzasadnionych wniosków przedsiębiorców telekomunikacyjnych o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, złożonych po doręczeniu OPL niniejszej decyzji, Prezes UKE uznał, że obowiązek ten podlega uchyleniu z dniem doręczenia niniejszej decyzji OPL. Wynika to z faktu, że w przypadku rynku właściwego utrzymanie obowiązków regulacyjnych ma na celu przede wszystkim zapewnienie OA oraz ich dotychczasowym klientom detalicznym ciągłości wcześniej podpisanych umów (a opartych na Usługach WCA) oraz zapewnienie OA odpowiedniego czasu na migrację swoich klientów, a nie utrzymywanie w dalszym ciągu możliwości dokonywania przez OA aktywacji nowych klientów w oparciu o Usługi WCA.” (str. 80 projektu Decyzji).

W związku z tym, iż operatorzy korzystających z usług dostępu telekomunikacyjnego Orange Polska (na rynku 3b/2014) nie mają możliwości z skorzystania z alternatywnych usług hurtowych³, wycofanie obowiązku dostępu telekomunikacyjnego doprowadzi do uzyskania przez Orange Polska znaczącej pozycji rynkowej na rynku właściwym, zgodnie z prawem konkurencji.

W ocenie TMPL, wobec wyjątkowej pozycji rynkowej Orange Polska, posiadającej zasoby do świadczenia usług hurtowych na rynku 3b/2014, obowiązek dostępu telekomunikacyjnego nałożony na Orange Polska powinien zostać podtrzymany i obejmować działalność Orange na terenie całego kraju.

Podsumowując:

W ocenie T-Mobile Polska (dalej „TMPL”) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej w sposób niedostateczny przeanalizował rynek właściwy oraz wyciągnął błędne wnioski z przeprowadzonej analizy, co powoduje błędne rozstrzygnięcie w zakresie ustalenia stanu konkurencji na rynku 3b/2014 i zniesienia obowiązków regulacyjnych nałożonych na Orange Polska.

³ Patrz. str. 23 projektu Decyzji:

Należy zaznaczyć, że wydzielenie indywidualnie używanej części okablowania w sieci kablowej od użytkownika końcowego do najbliższego punktu dystrybucyjnego jest wprawdzie możliwe ale technicznie trudne w realizacji i na dzień dzisiejszy nie jest ekonomicznie opłacalne dla operatora korzystającego